

%D0%9D%D0%B0%D0%BF%D1%80%D1%8F%D0%BC%D0%BA%D0%B8_%
D0%B7%D0%B0%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%
8F_%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D0%B8
%D1%85_%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1
%86%D1%96%D0%B9_%D1%83_%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%87%D0%B8
%D0%B7%D0%BD%D1%8F%D0%BD%D0%B5_%D0%B2%D0%B8%D1%80%D
0%BE%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE.

3. Щукін Б. М. *Інвестиційна діяльність: Методичний посібник* / Б. М. Щукін – К.: МАУП, 2000. – 68 с.

4. Даниленко А. А. *Тенденції і перспективи прямого іноземного інвестування у промисловість України* / А. А. Даниленко // *Фінанси України*. – № 9. – 2001. – С. 50–55.

5. Комар Н. В. *Залучення прямих іноземних інвестицій у формі франчайзингу в економіку України* / Н. В. Комар // *Міжнародні відносини [Електронний ресурс]*. – 2016. – № 8. – Режим доступу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/issue/view/167 (Серія "Економічні науки").

**АНАСТАСІЯ САКАЛО,
ТЕТЯНА ДРАПАК
Науковий керівник:
к.е.н., доц. Зварич І. Я.**

ОСОБЛИВОСТІ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Дослідження структури економічного потенціалу є важливою проблемою як для розвинутих, так і для слаборозвинутих економік. Його ефективне вирішення дозволить закласти міцний фундамент обґрунтування економічної стратегії країни. Визначення структури економічного потенціалу країни передбачає з'ясування його внутрішніх елементів та зв'язків між ними [1]. Україна – потенційно багата країна з розвинутою науковою та промисловою базою. Народногосподарський комплекс країни включає такі види промисловості як важке машинобудування, чорна та кольорова металургія, суднобудування, виробництво автобусів, легкових та вантажних автомобілів, тракторів та іншої сільськогосподарської техніки, тепловозів, верстатів, турбін, авіаційних двигунів та літаків, обладнання для електростанцій, нафтогазової та хімічної промисловості тощо. Україна є потужним виробником електроенергії. Постійне нарощування і вдосконалення економічного резерву – один із магістральних напрямів економічного прогресу.

Розвиток економіки України значною мірою залежить від її інвестиційного потенціалу. У рейтингу інвестиційної привабливості International Business Compass у 2016 серед лідерів опинились Гонконг, Сінгапур,

Нідерланди. Україна опустилася на 41 позицію (порівняно з 2015 році – 89 місце), у 2016 році вона на 130 місці. На останніх позиціях у цьому рейтингу – Кенія, Джибуті, Ліберія [2].

Світовим банком опубліковано глобальне дослідження Doing Business-2017. В цьому рейтингу Україна за рік покращилась лише на 1 позицію, піднявшись з 81 місця на 80 місце. За основними компонентами рейтингу країна має 29 позицію за реєстрацією підприємств, 81 – забезпечення виконання контрактів, 115 – міжнародна торгівля, 70 – захист міноритарних інвесторів, 20 – отримання кредиту, 84 – оподаткування. Позитивні зрушення експертами відзначено лише в 2 компонентів дослідження – «Захист прав міноритарних інвесторів» та «Забезпечення виконання контрактів» [3].

Також можна запропонувати розвивати ті сфери, де необхідне мінімальне капіталовкладення. Наприклад, ІТ-галузь не потребує значних інвестицій, має достатню кількість мотивованих людей, які готові працювати і попит на свої послуги за кордоном. Нині вітчизняні фахівці цього сектору складають достойну конкуренцію на світовому ринку. Розглядається перспектива перенесення власних офісів в Україну всесвітньо відомими компаніями (Snapchat, Ciklum). Кваліфікований кадровий потенціал є у фармацевтиці, медицині, агро-секторі. Проте потрібні реформи та перетворення для активізації залучення інвестицій: судова, податкова реформи; приватизація; кредитні механізми тощо [4].

В Україні 70% ВВП створено малим і середнім бізнесом. Він є джерелом інновацій, креативних розробок та ідей. Держбюджет здебільшого наповнюють саме працівники середнього бізнесу. Для підтримки бізнесу в Україні функціонують бізнес-інкубатори – структури, що спеціалізуються на створенні умов для ефективної діяльності інноваційних фірм, які реалізують оригінальні науково-технічні проекти. Найбільш успішними можна вважати Eastlabs, iHUB, Wannabiz, Happy Farm, Voomy ІТ-парк, Polytesco та GrowtUp. «Недосконалий» бізнес-клімат гальмує економічний розвиток України (податкове навантаження на малі підприємства перевищує великі). Більше того, українські стартапи отримують здебільшого іноземні інвестиції на їх розробку [3].

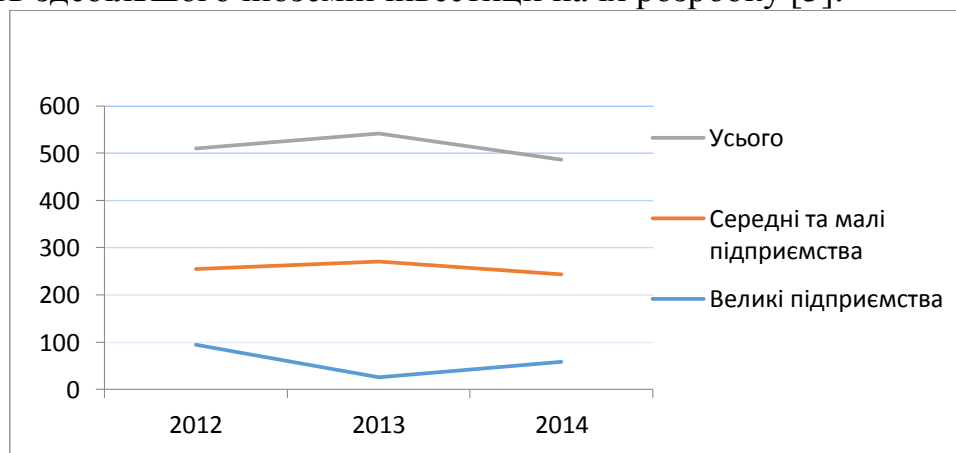

Рис. 1. Обсяг податків і зборів за розмірами компаній

Джерело: складено автором за [3, 4]

За сумарними запасами мінеральних, рекреаційних природних ресурсів Україна посідає одне з провідних місць у Європі. Природними ресурсами Україна нагороджена щедро: вугілля, залізна руда (5% світових запасів), марганець, нікель і уран тощо. Запаси сірки – найбільші у світі, а за запасами ртутних руд наша країна посідає друге місце. Також були знайдені великі запаси газу на шельфі Чорного моря (Одеська область), які становлять, за найменшими прогнозами, не менше 40 млрд кубометрів. Західна компанія IHS CERA, провівши власне дослідження, стверджує, що в надрах України зосереджено 11,5 трильйонів кубометрів газу. Ці природні багатства заховані так далеко і глибоко, що спочатку треба вкласти гроші, аби їх добути. Чимало в Україні й таких місць, де газ і нафта залягають практично під ногами (особливо багата такими родовищами Західна Україна) [4]. Якби держава надала додаткові пільги і можливість швидкого збуту, невеликі підприємства з'явилися б відразу.

Зварювання живих тканин при хірургічних операціях, поліорганосилоксинові адсорбенти, антибіотики – циклоспорини, надтверді матеріали, – лише деякі українські розробки, які мають можливість виходу на світовий ринок. Станом на 2016 р. зареєстровано 978 українських організацій, які виконують наукові дослідження й розробки [5]. Але існує розрив між рівнем досліджень провідними науковими школами і загальним рівнем і активністю дослідницької діяльності в цілому. Фінансова активність держави і недержавного сектору в підтримці інновацій і технологій може сприяти вирішенню проблеми та поверненню молодих спеціалістів.

Література

1. *Матковський Р. Б. Економічний потенціал продуктивних сил у структурі економічного потенціалу країни / Р. Б. Матковський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2000. – № 405.*

2. *BDO Internation Business Compass [Електронний ресурс]- Режим доступу <https://www.bdo-ibc.com>.*

3. *The World Bank. Doing Business [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://www.doingbusiness.org>.*

4. *Шух О. Економічний потенціал: Окремі фрагменти [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://iac.org.ua/ekonomichnyi-potentsial-ukrayini-okremi-fragmenti>.*

5. *Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://www.ukrstat.gov.ua>.*